

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II по-
верх.
Конто почт. швед. 504-060.
143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор при-
ймає від 11—12 год. перед-
получення.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 15-00 „
Піврічно 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, фран-
ції, Голландії, Бельгії 20 фр.
фр., Чехословаччині 30 ч. к.
— в усіх інших краях по
7-50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-28.
В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Коломийщина висловлює довіря Українськ й Парляментарній Репрезентації.

Постійний Народній Комітет у Коломиї по-
всюдухні аніту делегатів з нарад Кривого На-
родного Комітету у Львові в дні 2. III. ц. р. пе-
ред дискусією в цій справі на своєму засіданні
в дні 6. березня ц. р. і прийняв такі постанови:
1) Ухвалюємо довіря Українській Парлямен-
тарній Репрезентації, зокрема голові партії
д-рові Д. Левицькому, у зв'язку з виголошеною
ним дні 5. II. ц. р. промовою в соймі та обіцямо
свою підтримку у дальшій їх праці в обороні
праг українського народу.

2) Висказуємо своє здивування з приводу
виголошення п. мін. Косцілковським промови
дні 14. II. ц. р. в бюджетній комісії сенату,

3) Вимагаємо всіх членів УНДО на терені по-
віту до підтримки без застережень партійного
Проводу й УПР у дальшій їх тижкві і відпо-
дальній праці

Перше пастирське послання апостольського адміністратора о. д-ра В. Масцюха.

Саме появилсь пастирське послання неда-
во іменованого апостольського адміністратора
для о. д-ра Василя Масцюха.
В посланні закликає о. др Масцюх підчи-
сти собі вірних твердо зберігати завіти батьків
і бути тим, чим вони родились, отже русинами
і в тому ж дусі виховувати свої діти. Супроти
польської держави поручає активну діяльність,
бо моває, наше відношення до держави має бу-
ти таке, як „одна з членів свого тіла“.
В істому місці звертається о. др Масцюх знову до імени населення і каже,
що в останніх часах інші різні заходи в тому

напрямі, щоб лемки-русини закинули свою пра-
дідну наву, але це, мовляв, не вдалося і не
вдасться...

Ширше спинимось на цьому посланні в чер-
говому числі „Діла“.

Одночасно з посланням появилсь також
„Вісти Апостольської Адміністрації Лемківщи-
ни“ (ч. 1, март 1935, стор. 5, форм. 8-а), де м.
ін проголошено конкурсу на опорожненні парохії
в числі 41. Як послання, так і „Вісти“ писані
українською мовою (в посланні писана дон-
а „руско-галицька“) та фонетичним правописом:

„Русско-католическая партія“ під проводом М. Бачинського?

Питуть жам з Радеківщини:
Віконт о. Іван Палія організує якусь нову
партію під покровом М. Бачинського. Назва її:
„Русско-католическая партія“. На зборіх тої
партії у Радеківі перед тижнем вступав М. Ба-
чинський Салом. 6. урядовець при „Голосі На-

роду“ і Плесхевич, дир. „Русского Ревіаційного
Созмау“. Збори були дуже бурхливі. Закінчилися
всесоромною втечею всіх архієпископів. Все це
відбувається, здається, коштом Народного До-
му. Ціль нової „партії“ мабуть також ясна.

Вертаються до греко-католицької церкви.

В „Америці“ з 21. лютого ц. р. помістива ве-
лика заява о. Петра Середи, 6. православно-
го священника і пароха в Нью-Йорку, з якої довідую-
мось, що він, побувши якийсь час у рядах укра-
їнської православної церкви в Америці, рішив
не привалати більше своїх рук до церковного
розладу серед українського народу і виступає з
рядів православної церкви й церкви та вер-
тається знову до єдності з Українською Като-
лицькою Церквою. Візславляючи все те, що він
колись казав проти догм і канонів Като-
лицької Церкви, та висловивши свій глибокий
жаль, що з його причини кілька церков покинуло

єдність з Католицькою Церквою, заявляє о. П.
Середа готовність виконати все те, чого Католиць-
ка Церква буде від нього вимагати перед фор-
мальним актом його принаїти на своє доно і в
ряди української католицької духовенства.

Поворот о. Петра Середи, одного з неактив-
ніших священників української православної
церкви, до української (греко-кат.) церкви в Аме-
риці — це після відмови о. Ол. Приста від про-
положеного йому єпископства в цій церкві дру-
гий сильний удар для агадані церкви в остан-
ніх місяцях.

НОВА МОСКВОФІЛЬСЬКА ПАРТІЯ НА ЗАКАРПАТТІ.

„Наш Карпаторусскій Голос“ повідомляє:
Дні 1. мін. наліто (3. березня) відбулися в Хусті
засідання збори прихильників д-ра Фенцика,
який тепер перебуває в Америці, де організує
карпатських емігрантів до боротьби за здій-
снення автономії Закарпаття та збирає на ту

ціль матеріальні засоби. Збори рішили оснувати
нову політичну партію на Закарпатті під назвою
„Русская національно-автономная партія“ і ви-
брали тимчасову її управу. Головою нової партії,
який дістане титул „вождя“, вибрали однодушно
д-ра Фенцика.

Уряд В. Британії може змінити свою заяву.

ЛОНДОН, 8. з. ПАТ. Райтер повідомляє:
Міністр у своїй промові виголошеній у Свін-
хем, затримув теж заяву оголошену перед кіль-
кома днями у „Віліа Книзі“. Міністер заявив,
що ця книга не є революційним документом, як
про не дехто думає. Постанови про збройні сили,
які оголосив уряд у „Віліа Книзі“ не відбігають

від постанов тих договорів, які тепер обов'язують.
Якщо володіння в Європі або в Лівій Нації змі-
ниться, згадані постанови уряд може теж зміня-
ти. При кінці міністер заявив, що британський
уряд вірний у сптему багатосторонньої організа-
ції миру, яка забезпечила би мир

Повстання проти уряду на Кубі.

ГАВАНА, 8. з. ПАТ. Акція проти уряду по-
ширюється. До цієї акції приступили теж уря-
дові департаменти комунізації, які застраху-
вали і заможливали пошту та телеграфічну

комунікацію. Сподіється, що вибухне генераль-
ний страйк. Тоді уряд проголосить воєнний
стан.

Делегат Гітлера поїде до Лондону.

ПАРИЖ, 8. з. Аваз повідомляє з Берліна:
Делегат Гітлера поїде до Лондону.

Рісентрон, муж довіря Гітлера для справ роз-
робки в найближчих днях поїде до Лондону.

Що в молодості придбаєш,
Те на ціле життя маєш!

Тому від молодих літ складай
свої ошадности

В Кооперативному Банку „Дністер“
у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

ОСТАННІ НОВОСТИ
на плащі,
костюми,
сукні

якщо надійшли до фірми
Дім Моді
для П. Т. Урядників на 5 рат
Львів, Марійська пл. 4.

Українське становище в справі нової конституції.

Промова пос. д-ра В. Загайкевича, виголошена
у соймовій конституційній комісії в четвер
7. березня ц. р.

ФОРМАЛЬНО-ПРАВНІ СУПЕРЕЧНОСТІ.

Не вступі не може підкреслити пара-
доксального явища. Соймова комісія радить
над проектом закону нової конституції всу-
переч постановам статей 10, 35 і 125 теперіш-
ньої конституції і регулярному нарад сойму.
І хоч тільки сойм має право законодавчої іні-
ціативи та мусить подавати спершу кожний
проект закону, то соймова комісія має змогу
радити над проектом такого важного закону,
яким є законопроект нової конституції, сойму
тепер, коли новий, готовий проект конституції
прийшов зі сенату до сойму. Боже не можна
вважати за проект конституції, дискутований
у соймі конституційних тез; рішення сенату не
можна теж уважати тільки за поправку, але за
новий формальний проект закону. Парадокс
сьогошнього положення сойму проявляється ще й у
тому, що сойм не має змоги свободно рішати
Сойм не може відкинути поправку сенату, боже
це було б одностороннє з відкиненням цілого так
зладженого законопроекту конституції, тому
що після відкинення поправок сенату захи-
щались би тільки конституційні тези; ті тези
приймає сойм дні 26. січня 1934 р. і вони не є
законом ні не можуть мати характеру закону.
Після цих формально-правних заяв за-
сую наше мериторичне становище до нової
конституції.

ПРОТИ ВСЕСИЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ

Безперечно, що нова конституція є завер-
шенням змагання до всесильності держави
яка є провідною думкою всіх законів з остан-
ніх років і є основою політики теперішнього
уряду. Здаємо собі справу з того, що ця за-
гальна ідея всесильності держави чи пак уря-
ду — запозичено до держави від деяких за-
хідних і східних держав Європи. При цьому
немається на фашизм, гітлеризм і декуди на
большевизм. Хочу з натиском підкреслити, що
Італія головном Німеччина, є суцільними на-
ціональними державами і тому теж ці народи
зайнявлені у визначенні для себе таких чи ін-
ших форм державного устрою. Інше пред-
ставляється справа з СССР і Польщею. У Со-
вітській Росії конституція признає існування
окремних народів. Тому теж теперішній х. гітло-

сти „єдина і неділяма“ Росія називається Союзом Східних Республік, а конституція цього Союзу признає навіть подвійним своїм членам право відірватися від Союзу. Знаємо, що все це є тепер нікчемною обманом. Однак формально совітська держава признає існування окремих народів та їх право до самостійного державно-національного життя.

МІЖНАРОДНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ПОЛЬЩІ СУПРОТИ УКРАЇНЦІВ.

У Польщі живуть теж крім польського народу інші народи, український і білоруський, які творять на відміну заселених ними землях більшість населення. Вони недавніми визвольними змаганнями задокументували незломно свою волю до самостійного державно-національного життя. Внаслідок своєрідних, несприятливих умов не признано права самоозначення тієї частини українського народу, яка живе у межах Польщі. Однак всі держави Антанті, які творили після останньої світової війни новий політичний лад в Європі, однозгідно ствердили, що український народ у Польщі повинен дістати територіальну автономію. Польща згодилась теж на такі міжнародні зобов'язання. Ці зобов'язання ні формально ні матеріально не вигасли і не можуть вигаснути, як довго у межах польської держави буде жити велика частина українського народу. І це не є тільки наше становище. Слід пам'ятати про недавню дискусію у Лізі Націй в Женеві над польською заявою у справі звільнення від постанов договору про охорону національних меншин. Тоді виразно і недвозначно пригадали представники Польщі, що в склад польської держави увійшли народи, які творять більшість населення на своїх національних територіях, і тому не є байдужною справою для інших держав, з яких прав користають ці народи у Польщі.

ДОМАГАЄМОСЬ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ АВТОНОМІЇ.

Виходячи з цього засадничого заложення, Українська Парламентарна Репрезентація, признаючи повне право польській нації надати собі довільну форму державної організації, заявляє, що ми, українці, мешкаючи в Польщі, є живою нацією, яка має всі прикмети новітньої нації. Тому домагаємось рішуче, щоб Польща вважала нас збірною національною спільнотою з окремими прикметами й національними змаганнями і забезпечила нам ті наші права в законодавстві, готовимо у законі про устрій Польщі.

В хвилині, коли обмірковуються зміни форм державного устрою Польщі, почувалось до

обов'язку заявити, що домагаємось від польського уряду виконання своїх міжнародних зобов'язань супроти українського народу у Польщі. В цих умовах домагаємось включення до конституційного закону польської держави постанови про територіальну автономію для земель, мешкаючих у більшості українським населенням, а краєвим соймом, урядом, адміністрацією, судівництвом, шкільництвом, окремості і територіальною збройною силою.

Томуто в сенаті оголосили ми підчас наради над зміною конституції внесок про територіальну автономію, але він перепав. Українська Парламентарна Репрезентація буде голосувати проти теперішнього тексту нової конституції.

Комбатантське непорозуміння.

Виходить у Львові „Ново Село“, „тижневий часопис Української Селянської Партії“. Хоч появляється воно вже VI-ий рік, проте мало хто знає про ту газету, ще менше про тую „партію“, а найменше про правдиву ціль політичної фікції, потрібної „ідеологові“ і лідерів названої партії та головному редакторові „Нового Села“, інж. Вікторові Воробцю. Голосну славу придбав собі той „діяч“ свого часу аферою „Спілки українських агрономів“: тоді дійсно він доказав, що має близький „зв'язок“ з українськими селянами і що ті українські селяни, які з ним через ту „Спілку“ познайомились, запам'ятають собі його на довгі часи.

До характеру таких часописних підприємств, як „Ново Село“, належить за всяку ціну звернути на себе увагу. Такою „сензацією“, яку тепер „Ново Село“ підняло на великий барабан, це справа українських комбатантів (колишніх військовиків). „Ново Село“ аж три статті присвятило цій справі, доводячи, що 1) організація українських комбатантів доконче потрібна, 2) вона повинна перейти в свої руки політичний провід в українському житті, і 3) організація комбатантів повинна йти через редакцію „Нового Села“. Ось тут і собака заритий: вся суть у делікатній пропозиції, щоби колишні українські військовики оголошувались до реєстрації „наприклад до нашої редакції“.

Крім тої багатомовної замітки є ще у статтях „Нового Села“ одна нотка, яка звертає на себе увагу: палке заперечення, що польська влада на таку організацію згодиться. Те заперечення виглядає тим цікавіше, що ось орган польських

комбатантів у Львові „Редута“ (а з. п. м.) реферує статті „Нового Села“ („Українські комбатанти та політичне життя“) і додає до них таку свою примітку:

„З нашого становища стаття („Н. С.“) дістає особливе забарвлення у зв'язку із заявою міністра Косціалковського, який заявив про неможливість набити „спільну мову“ з представниками українських партій, що ведуть величезну гру і не мають у рідного громадянства достаточного впливу...“

І далі, після лайок на УНДО, нібито позбавлене авторитету, слідує такий висновок:

„...Можливо, що той авторитет буде поставитись в українських комбатантів помітніше, ніж у прибитого УНДО“.

Ба, але ідея організації комбатантів як провідного українського національно-політичного чинника, проповідує ще один чоловік: п. Дмитро Палів! Ось у „Батьківщині“ з 7. п. м. виходить велика його стаття („Комбатанти і „комбатанти“), в якій він уживає більш-менш тих самих аргументів, що п. Воробець: про прикмети іпшых сучасних великих народів, про українську ролі, про беззастовість існуючого проводу, про силу авторитету б. військовиків і т. д.

Залишимо на боці куліси акції „Нового Села“ і тайни, чому на неї так широко і прихильно відгукнулася „Редута“. Це справа настільки ясна, що й сам п. Палів намагався у своїй статті відгородитись від неї, нарікаючи на „журтвання на комбатантах всіх і вся“: жаль тільки, чому він не називає людей по імені і чому не признається, що у посторонніх людей може зродитись

Приємна та цікава лектура

це збірка оповідань

ВАСИЛЯ СОФРОНОВА

ЛИПНЕВА ОТРУТА

Ціна: 1-40 зол., з пересилкою 1-70 зол.
Замовляти в Адміністрації „Діла“ Ринок 10.

ДЕНИС ЛУКІЯНОВИЧ.

Залізні стовпи.

(У 74-ліття смерті Т. Шевченка.)

Перед вікнами старої кріпацької хати прозябали три лілеї. Ніхто руками їх не садив, вони самосівом виростили на втіху білявому хлопцеві батьків убогих, багатих на спомини дідівської слави.

Хлопчик вибігав до лілей щодня, милувався ними і по розмаїтій запашиїм промінню лілей здіймались, бігли його очі на небо, в ясність казкову вдивались. Тоді він думав дивні думи, снів чудові сні, співав невиспівані співи, і вивчались йому залізні стовпи, що зедіняють землю з недосяжним небом куди-куди кріпше, тугіше, ніж ті два птахи великі, що понад голови хлопцеві і людям, понад ліси і понад гай плавають хибко, як ті човни по ставку глибоким і губляться, поринають, гинуть у хмарах.

Хібаж не зіпнешся тими стовпами на небо? Відтіля світають землі не зорі, цеж ясні очі янголь і вічна правда.

Думка про стовпи залізні засіла хлопцеві в голову, мов ті пташата в ліщині і не давала спокою. Аж одного дня, понад вечорину, вибрався хлопчик у дорогу до тих стовпів. До стовпів, що підтримують небо приспаної сили, безсмертних, але розгублених ідеалів.

Хлопчина вибіг на старий курган, руками сипавши, що життя буденне хлібосольних кметів розмежити мав від небесної грядки. Малесенькими ніжками він переступив заворожену межу, і спустився зараз до його сокіл і орел, злітаючи Зоряної Скелі родом.

На цю смелу бистро справився почот. Угору підбився сокіл високо, під ними степ і чорні могили, що з вітром говорять. Орел хлопчину між крила взяв, гордо вертани нісся над усіх і над усе, кому не дано вітального змаху.

Оце був зрив і смілий лет! Орел грудьми порив простір, а сокіл безмір загортав зором.

Стрілою мчались, проти них хатки й церкви змигнулись; ріка свята, широкий степ тане, і гори мріють, аж надземний поїзд спустився вниз під Зоряну Скелю.

З мережки тіней під кущем калини на лощині зеленій вийшли назустріч три воротарки: одна привітна, друга поважна, третя сувора. На мале хлопця споглянули вниз перша і друга, і руки пустили по собі обидві.

— Боевика, володаря ми ждали! Меча й булави нікому зняти.

Відійшла перша — тоді з меча, що під кущем у землю був вбитий, закапала кров. Відійшла друга — а на булаві погасли всі перли. Залишилась третя. Хлопцеві жалко — він по бандуру стягнув рукою. Зрадила янгольська діва:

— То я тебе мій мрійнику малий, прийму, пригорну, своїм назву. І силу слова я тобі дам, вичний огонь жеврітиме в твоїх піснях і музичне слово ділом вагоніти.

Так привітавши янгольська діва хлопчину, головку його в долоні взяла, вдивалась у глибокі очі, вливала в них табу розритих могил і буйної сили, що колись греміла аж на Чорноморі, аж під Царегородом змгала.

І сприймав хлопець у дарі кебету, надхнений поглядом гори перевів — чи так? чи він це бачить? Там сивий козак у панцирі, із списом піднятим? Кремежий гармаш на вкопаній ляфеті? Росте козарюга, росте гармаш, ростуть угору, вирости високо, вище, аж на їх голови зоряне небо лягло. За цими двома живими стовпами побачив хлопчина Вдову-Господарку і впав на коліна. Таку її бачив, як у колядках співають: підбита кирея її вдягає, у горностаях береги делі і рукав бобровий; вичала-ж її княжинецька шапка золотом шита і самоцвітом обшита; в руках довгий обосічний меч і булава.

А кущ калини шепотів шумом про давню, забуту славу.

Над хлопцем цей шум звився вильцем, дівиця взяла його на коліна, а в руки дала бандуру. Хлопчик за нею пальцем водив по струнах чітко, як вона бистро терцію торкнула, навідліг ворушила пошторочки копиті і рокошала ба-

сами. В цю мить на суші й на водах усе припинило, заслухалось у пісню, а найперше хлопчик узняв її в себе, як у перший день буття темний світ прибрала в себе і сама світліла. Він до молитви склав рученята, впав на коліна, споглянув бистро на Господарку-Вдову, побачив у її над світлами світло, ту дивну ясність, чудову, що в мріях і снах сяяла йому, не гасла з дня і розсвітом світліла вночі, мов Вифлеемська зоря.

Стенувся!) хлопчик, бо всі зірки, вітрець і струмочки, трави і квіти хором озвались:

— Оце співак гряде народний, що на сторіжкі поставив Слово і земляків збудить до діла.

Янгольська діва взяла на руки осяяного, віднести до дому. Злинула тихо біла переаза при батьків оселі, поцілувала: Я твоя Музо!

Ці слова наголос — хлопчина занув, збудився зі сну.

Лілей під вікном хатинки не стало, замість лілей — терняк вкорінився, згодом розрісся. Але в босі ноги хлопця не ранив, по пустій дзвяді коником гасав, купався в річці, бігав просто в сад і засипав під першим краєм деревом листочків шум його колісав, а золоте сонце над ним світило.

Щойно на чужині, куди юнака лиха доля загнала, аж там гостре терня його ранило. Там сонце чуже, холодне не гріло його, тільки по дих злітаючи Зоряної Скелі бадьорив, а тут пришло сила з вітром йому пісню бандури злітаючи каліни. Тоді знов авивався йому шлях далекий до стовпів залізних.

І пішов цим шляхом як співець волі і мучи. Лічив у неволі дні і ночі і лік забував. Йому однаково було, чи хто згадає, чи забуде його в снігу на чужині, чи скаже синові батько, молися сину, Його за правду замучили колись.

Двадцять один літ борець за перемогу твистав шлях мостив до стовпів залізних. На Чернечій його поховали, де дани широкополі, і ріку кручі було видно...

*1) Стовпунтиса.

тиш слушав підозріння, чи в він. Дмитро Палій, не хотів жарувати на цій ідеї, використовуючи, як і п. Воробець, промову міністра Косіалковського, як відзиву („одкошню“) для своїх старих плянів — відбитися політично в якийсь-будь спосіб, при найбільшій нагоді!

Проте вся ця комбатантська кампанія річ другорядна у порівнянні зі справою суттєвою. Суттєва справа така, що 1) Організація українських комбатантів дійсно річ давно бажана, потрібна і доцільна, річ, про яку вже перає були мови і поза прохлинок гуртами, та якія на першорядній стоять вимоги умовини незалежного від якоїсь політико-адміністративної влади характеру. Воно, уважимо, що б. українським військовикам слід старатися добути дозвіл на власну організацію: призначити права (покищо теоретично) українських інвалідів до державного забезпечення може послужити як один із аргументів при переконуванні відповідних чинників, що українські комбатанти не повинні творити єдиного у цілому світі винятку — не мати права до своєї організації. Форми тієї організації, технічного переведення її — це річ окрема, але в усякому разі це справа, яка нічого спільного не може мати з тенденціями якогось одного гурту чи гуртка одиниць, що їх підлі монашеске неслі. 2) Справа організації б. українських військовиків нічого спільного не має і не може мати з політичними амбіціями одиниць, які за „комбатантським“ раді би реставрувати свій особистий політичний авторитет і свою особисту політичну кар'єру. Організація українських комбатантів могла б дійсно відіграти поважну роль в українському громадському житті, як чинник санітарно-моральний, з тією — очевидно — передумовою, що її провід належить у руках одиниць, які під оглядом громадської моралі не будуть викликати вищого сумніву. Але це величезне непорозуміння, якщо хто утворює організацію комбатантів відразу з ідеєю перетворення політичного проводу.

Комбатанти — це поняття дуже широке і дуже невизначене. Сам п. Палій признає, що поміж комбатантами є всякі люди. Ми додамо: до комбатантів належать і одиниці тиву й орієнтації Бухаринського, комбатантом є і п. Воробець, комбатантом є і п. Палій, якийсь представник політичного українського отаманства. Не потребуємо навіть привідити, щоб пригадати кол. вій-

ськовикам, що аномія їх радів рекуртується також одиниці, а якими ними до досі примно сідити в одному товаристві. Тому: *орудування фірмою комбатантів, як якогось суцільного організації, що є здібна відіграти велику національно-політичну роль — це звичайна демагогія, обреховина на невідомість загалу: що собою уявляє колектив колишніх українських військовиків.*

Ця демагогія полягає на тому, що прихили великих державних народів пп. Воробець чи Палій застосовують до української дійсності. *Кемаль-Паша, Мусоліні чи Гітлер не тому захопили владу і стали національними героями своїх народів, що вони комбатанти, а тому, що вони величезні історичні індивідуальності.* Через те камілером III. Німеччини і „провісником“ народу став „фронт“ — а ніякий із славних воєнних генералів: через те і в Італії впрі „капрал“, а ніяких вищих військових. *Індивідуальність рішає, а не механічна приналежність до колективу.*

Коли так, то треба собі заєсувати призабуту правду, що комбатанти не є явище відірване від землі, лише люди, які нарівні з усіми іншими беруть меншу або більшу участь у громадському житті і так само, як усі інші — здебільша або в членами різних історичних українських політичних партій, або воюють з ними тому, що не могли в їх межах найти повного задоволення своїх надмірних амбіцій. Організація комбатантів була б тому бажана, що втикнула б в організаційні рамки передовсім „сіру воєнну людину“, яка досі стояла осторонь громадського життя, та яка саме завдяки своїй ролі підчас визвольної війни і своїй скромній поставі при щоденному варетаті праці заслужила собі, щоб її думку вислухати в справах, в яких має право й обов'язок висловитись — чесний громадянин.

Тому й увесь комбатантський шум, який очиняють теж і непопулярні люди, оснований на непорозумінні: нарід завжди привітає комбатантів як активний позитивний чинник громадського життя, але нарід завжди осудить таких комбатантів, які факт своєї приналежності до колишньої української армії охотять використати для якоїсь політичної авантюри. Віримо, що поміж колишніми українськими військовиками є стільки твердих і свідомих громадян-патріотів, що вони ніколи не погодяться на те, щоб фірму свент. української комбатантської організації використали політичні спекулянти.

Дешевий місяць

у ВЛАДНОМУ БАЗАРІ — Львів, Ботніа 12.
Усі товари по революційних цінах!
Для прийняття: штрик 1.80, флякель 60 сот,
перкаліна 70 сот. Полотна 55 сот.

Тільки тепер бачу, що він без сорочки, а штани, — лах, штучно позчілаюваний нитками. Поруч спить маленький хлопчик, прикритий брудною веретою. Спить смачно, носом до печі, хоч у хаті нема нічого вложити в рот, хоч батько не має в чому вийти на вулицю, хоч у маленьку їх хату, яку збудувала з ласки громада, вітер прилається попри солом'яну мату, що висить замість дверей.

У Василя Ненки застаємо повну хату дітей. Господар — вистрашений кістяк під шкірою, в подертій тунці. Це він ще з війни такий хворий: Тричі був в Альбанії й лишив усе здоров'я, але не дистає нічого. Робити не може. Нині ще нічого не їли. Вчора купили за яєць рижу, розбили на воду і — оце все. Жінка теж хвора, вчора мала безумину. 15-літній донечка Гануся сидить під вікном на лаві й шие.

— А от пішла би на службу, хочби зіла що, а куди піде? Оповіді була в Яворові, цілий день ходила, а дядько не прийшов, тай плаче. А тут і їсти нема що дати. В хаті ще м'ясо дві літри квасу і тільки всього.

— А що цього малому?
— Нещастя цей годі. Вмалює го кінь коли-тем, що аж чорні зілі. Най би був збіг, а дивіть, на біді жне. А цьому нога спухла.

Маленький Кирило, що має 4 роки, а виглядає на півтора, сидить сумно, ніби знає, що про нього це. На чолі з широким шрамом, зовсім не дитяча задумка. А його братові котіч спирає: жажливо опухло.

— Коли б хоч Пазяв хто на службу — зі-хте мати й Гануся всімається йти собі до тієї мрії.

В чистесенькій хаті Лєня Давька таке саме.
— Пішов чоловік по бараболі, до міста. Як на Бога чекаємо. Мама онде на постелі третій рік хворі й закропоти їх немає чим. Посилають мене по смерть. Діти ходили до школи. Адить Федько так добре вчився і Касю вчився. Має свої старі книжки, то цілий день показує їй букви та образки.

Федь цікавими очима дивиться з печі.
— Ходив би ти, Федю, до школи?

— Ходив би.
В нього 10 літ, а в сестрички 5. Вона до школи ходила, декламувала. Може хто післяв би тим пильним дітям проходжені черевички?

Таке саме в хаті Федя Павласка, с. Юрка. Школярка Марина, літ 10, не має в чім ходити до школи, 6-літній хлопчина, що виглядає на дитину 3 років — крім сорочки не має нічого. В хаті мають ще гарнень буди. Обое діти бліді, жовті, прозорі. Старші — такі самі, а що діється у їх грудях, коли вони бачать, як діти примирають з голоду?

— Підемо далі?
— Ні. Дякую вам щиро за те, що проводили мене.

— Та — нема чого так і йти. Всюди, де підете, таке саме. От — гіркий наш світ і тільки...

Такий стан у цьому трагічному селі. Таке і у сусідніх. На великому просторі яворівського повіту, що має завязані, тверде і трудне населення, що ніколи не витягав до нікого руки за допомогою, що й тепер мовчки, заціпенівши зуби, перечікує голодні мрії...

— Ми просимо Бога, щоб літо прийшло. Але що буде нам з діть? Що воно нам дасть?

Так говорив мені господар в одній з тих жалючих хат, які в відвідали. З них, таких характеристичних, бе холодною мужицькою розпукою. Бо ніхто так і стільки не зміє інтерптити, що наш селянин.

Я вертався до Львова з Відливиці розто-рошення. Привиди блідих, зиснажених дітей-кістяків переслідують мене досі. Старші такі самі нещасні, але вони бодіє колись добре жили, бодіє спогад мають — а ці діти? Що спогаду-ватимуть вони? Де їх вітха, радіші, дитячий сміх?

Ви, що маєте веселих, здорових та ситих дітей, ви, що маєте щоденно добрий харч — пригадуйтеся над ними дітьми. Бо допомоги треба цілій околиці, але чим дітям — у першу чергу. Не можна ж допустити, щоб з них виросло покоління хирляків, покурів, людей для ліпшиї а не для боротьби, що нас дожидає.

Ці діти — жалю! На хліб, на черевички, на одягу.
Анатоль Курдилик.

Дешеві білі дні

з 40% знижкою цін улаждає Галицький Ма-газин Новин. — Галицька 15. — 15,000 штук полотен по цінах нижче фабричних.

Серед близьких, що голодують.

Від нашого висланця до села Яворівщини.

(Докінчення.)

ВІДВІДИНИ В ТИХ, ЩО НЕ МАЮТЬ ЩО ЇСТИ...

Коли я заявив охоту піти й побачити тих, про яких голод оповідали мені в кооперативі та селі, то в кооперативі дали мені провідника. Це був той, що приїхав зі мною, візник.

— Не треба вам далеко йти — казав до мене. — Але підемо в ріжні кінці села. Отут зараз є така хага.

Входимо на засмічене подвір'я, серед якого оброста хата. За дасерима її брудні стіни, повно життя на долівці. Один із хлопців плете „метер“, перекинувши його через гак на стелі. Жінка його мати — це півтруп: я ще не бачив так глибоко запалих очей. Троє інших дітей — півтупи. Вони всімаються, коли питаю їх, чи хочуть їсти і при цьому бачу, що у них з обличчя стільки підбиті мутні очі та жажливо вишкірені губи. Діти, що голодують...

— Нічо нема, прошу пана, оце викрутимо, то може що в кооперативі дадуть...

Ця хата — Івана Петрашика. Я виходжу з неї, ніби хтось мене віхав обухом по лобі.

На вулиці нема бозота. Земля тут надто пісчова, щоб на ній застоюлась вода. Вулицею йдемо в інший бік.

— Ану зайдіть в оту. До Івана Прона. Під хатою стоїть якийсь хлопчина, 15—16 літ, на кулах.

— Каліка. Син — каже мій поведар.

Я вперше в житті бачив хату такого блідо-го селянина. Як стіна — ні, куди гірший, як стіна, бо синці від очей зробили його обличчя просто прозорим. Проти нього примітаний варіет для рожего. На лаві — жінка і маленький синок. Бала дитина з розбитим животом.

— Кілько він має? Рік?

— А й де, три роки. Але щойно починає балити...

Мені справді було дивно за цю дитину, збіділу, зиснажену, нездорову, що у третьому році життя виглядає на одностіжку.

— Страшно, пане. Крихткі в роті ще не має. Може допаєт рожего, то хоч якої муки

возьму. Шестеро дітей і каліка. Вбратися нема у що. От порозазналися діти, може хоч хто бараболу дасть. За рожего 5 гр. дистану, а може чотири виплету. Але це вже й останки...

В недалекого його сусіда Михайла Гринца застали ми тільки жінку й дітей. Сам пішов худити. Усі бліді й худі. Під печено хліпає може 6-літній дівчинка.

— Ти чого плачеш?

— А от — каже мати — тамта старша ходить до школи і хвалилася, що їла хліб. А ця в плечі — шукала по кошику.

— Що це вони їдять?

— А от таке — показує мені мати горнень, в якому ложкою школярка щось вишукє. — Муха, пішоно та вода...

Це було щось таке, як густіша вода, якою обмито посудину. Але годі. Ці люди не можуть собі на щось інше дозволити.

— А от ходилаб теж — оповідає мати, виплітаючи „метер“ — але в чім? До садку в літ ходила, вчилася декламувати...

— Ще будеш ходити? — питаю маленьку Параню.

— Буду, ще — і сміється блідим личком та маленькими, як у миші, зубками.

В хаті Окільки Ани не застали ми нікого. В синях дрібне соснове гілля на топліву, вікна в хаті обтуплені шматками. На тапчані одніокі брудні подушки. Брудні горшки.

— Тут п'ятеро дітей, але десь порозазналися. Мати теж пішла щось роздобувати. Чи не боїться отак лишити хату? А хто тут що варить? Що?

Одинюкий Христос зі стінни поцуро дивиться на засмічену хату, на лахміття на печі, на зацівілі стіни.

В іншому кінці села заходимо до хати Василя Ілька. Сидить, чорний, обдертий на печі, нахирений, з покуриваним волоссям.

— Бігме, ніхто ще в хаті нічого не їв. Пішов бим. може що випросив би — коли саота.

Моторизовані частини у майбутніх війнах.

IV.

Моторизовані частини мають теж своє політичне значіння.

Ми бачили, що аживляючи мотора та броні значно зменшуємо кількість людей, потрібних на те, щоб розвинути певну вогневу силу та даємо цим людям ще тактичну та стратегічну перевагу.

Це зменшення числа людей, необхідних для ведення певних воєнних операцій, є тим головним чинником, що рідіє про політичне значіння мото-частин. Влада, яка не користується довірою свого населення, яка боїться провести широку мобілізацію, щоб не дати масам тої зброї, яку може вона повернути проти непопулярної влади, мусить лбати про те, щоб мати якомога більше мото-частин, бо для них легше вибрати такий людський матеріал, який буде з владою споріднений, владі вірний, який охоче піде боронити її політики.

„Лише та армія міцна, в якій кожен воєнка охоче наразить своє життя за суспільний лад тої держави, яку він має боронити“, каже ген. Персен у своїй „Армії завтрашнього дня“.

Це може бути вірне лише при демократичному устрою держави, коли армією стає весь озброєний нарід.

Лише та влада буде в державі міцна, яка вміє створити віддану собі й своїй політиці

армію міцну технічно й вогнево. Цю думку можна би теж пристосовувати до сучасної ситуації диктатур, змагання опанувати масами не під впливом переконання, а поліційними засобами.

Як бачимо мото-частини майже на 100 пр. відповідають такому завданню, у всякому разі повніше, ніж лицарі середньовіччя та добірні частини пізніших часів.

Управління тих, що є головною силою мото-частин, психологічно та соціально їх обробити тим легше, що людина добре озброєна та забезпечена від різних можливостей стратити в боротьбі власне життя, вірить у свою зброю, буде міцніша нервово і витриваліша в обороні того, що несе їй ударивлене становище.

З того всього можемо вивести, що від моторизованих частин залежатиме рішальне значіння в можливих майбутніх міждержавних війнах, у війнах горожанського, чи державного типу (типу війни без війни). Ті самі частини рішатимуть теж про те, чи втримається влада над масою від диктаторських груп. Тому то оцінюючи політику тих чи інших груп мусимо звертати увагу на їх відношення до моторизованих частин.

У зв'язку з тим значінням моторизованих частин, відповідно до ступня їх розвитку, можемо зясувати певні політичні заміри держав, бо мото-частини є, звичайно в умовах сучасної техніки тою агресивною зброєю проти якої нібито спрямовані всі розмови про роззброєння на міжнародному форумі.

У зв'язку зі значінням моторизованих частин є і значіння запасів палива, щоб увести їх у рух, значіння джерел цього палива, тощо. Якщо прийняти вірність цих наших висновків, то можна відповідно до даних з тої чи іншої промисловості в державі означити, чи вона підготовлюється, щоб швидко створити моторизовані частини, чи гадає ними оперувати і т. д.

Всеволод Петрів,

ген. штабу генерал-хорунжий.

Тутки повноватки 150 шт.
і паперці „КАЛИНА“

є нині перші щодо якості і ціни.

ЧИ ВИТЯГНУТЬ?

Кріза засобів транспорту в СРСР.

Давно вже відомо, що транспорт у СРСР стоїть далеко не на висоті соціалістичного будівництва. І це майже від самого початку революції.

Свого часу бралися за його подолання люди такої залізної волі, як Дзержинський і Троцький, але багато з їхніх заходів не вишло. Проте за останніх часів стан його, очевидно, зовсім погіршився. Недаремно Молотов прилюдно назвав транспорт „найвужчим місцем соціалістичного будівництва“.

І недаремно на пост Наркома шляхів призначено самого Лазаря Кагановича, цього „найкращого майстра соціалістичного будівництва“, безумовно другу людину в СРСР після Сталіна, ініціатора і виконавця своєчасного збудування Московського Метро (підземної залізнички).

Очевидно треба щось рятувати і то цілком поважно. Але й цього замало, замало закликати залізничників до соціалістичної дисципліни, до соціалістичного змагання...

Ревеляції з нашого минулого

п. н.

Сторінки з мого життя

Д-ра ЄВГЕНА ОЛЕСНИЦЬКОГО

можна дістати у Видавничій Спідці „Діло“.
Ціна зол. 1.20, пошто 32 сот.

Двотижнева подорож до Москви.

ЛОНДОН, 8. 3. ПАТ. Райтер повідомляє, що подорож мін. Ідеї до Москви і Варшави триватиме майже два тижні. У Москві конферуватиме мін. Ідеї зі Сталіном і Литвіновим, у Варшаві з

мін. Беком. Дипломатичні кола сподіються, що отріча канц. Гіллера з мін. Савановим відбудеться без довшої проволочки.

Хто знеохотився до наших журналів
набере напевно охоти
прочитавши бодай одно число

Ілюстрованого
двотижневика

НАЗУЗАН ЧІРТСТРІЧ

Найближче ч. 6-е принесе речі таких авторів: С. Гордицького, П. Зайцева, Л. Кривинської, О. Кульчицького, М. Рудницького, В. Сімовича, В. Софрона, Г. Хоткевича й інші.

Місячна передплата: 90 сот.
Львів, Ринок 10. II. п.

Бої в Македонії.

ЛОНДОН, 8. 3. ПАТ. Райтер повідомляє з Салоник, що урядові війська посуваються у східній Македонії наперед незважаючи на метелицю і дощі, які тривають уже два дні.

СОФІЯ, 8. 3. ПАТ. Населення болгарського прикордонного містечка Петріч чуло гармати і крісові стріли. Тому здогадуються, що урядові війська зближаються до болгарського кордону. Залізнична комунікація на шляху Салоніки-Демір-Гісар перервана, бо цей шлях у руках повстанців. В Корой та Орляв дійшло до кривавих боїв.

АТЕНИ, 8. 3. ПАТ. Повстанці при допомозі збунтованого корабля „Авероф“ заняли острів Хиос, Самос і Мітелене.

До Атен приплив британський військовий корабель і французький контрторгпедовець для оборони інтересів британських і французьких громадян у Франції.

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ КРЕТИ?

АЛЕКСАНДРІЯ, 8. 3. ПАТ. До Александрії приплив корабель „Імперіаль“ з Крети. Капітан корабля оповідає, що на Креті дійшло до кривавих боїв між повстанцями і урядовими військами. Населення Крети підтримує Венізелоса. Коли уряд здасть повстання в Македонії Венізелос задумує проголосити незалежність Крети.

ДОПОМОГА ЮГОСЛАВІ.

БІЛГОРОД, 8. 3. ПАТ. Вчора Югославія вислала на Скопје до Греції транспорт муніцип. військових матеріалів, 12 літаків, між ними 2 бомбовози.

Всі навчаймося свої літературної мови!

Хто хоче навчитися доброї української літературної мови.

ТОЙ МУСИТЬ ПЕРЕДПЛАТИТИ НА 1935 РІК

Науково-популярний місячник „Рідна мова“

призначений всебічному вивченню УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. — Головний Редактор і Видавець проф. д-р ІВАН ОГІЄНКО. — ПЕРЕДПЛАТА: 6 зл. річно, 3 зл. піврічно, 1.60 чвертьрічно. За границею: в Європі 9 зл., поза Європою 2 амер. долари. Зразкове число 50 сот. Контото чекове П. К. О. число 27110. — Адреса Редакції й Адміністрації: Warszawa II., ul. Stalowa 25 m. 10.

для одного народу — ОДНА ЛІТЕРАТУРНА МОВА!

ПО ГІПРОКОМУ СВІТІ.

— У Мексику арештували на передмісті столиці архієпископа Пасуандіаса.

— Італійський уряд призначив губернатором Сомалі і начальником воєнних військових сил в Африці ген. Рудольфа Граціані.

— В Італії оголосилися кося 70.000 добровольців, які хочуть йти до східної Африки.

П р и с и л а й т е п е р е д п л а т у!

міські театри у Львові, в суботу 9. березня.
Великий театр
Год. 7:30 — Нині
„ПЕРЕНОСНИИ“
величавий твір найвизначнішого дра-
матурга сучасної Польщі.

в Театрі Рівногородностей
Нині год. 7:30 веч.
„5 перед дванадцятьою“
гураган веселости й радості —
несподіванки — забава.

Українська преса в Польщі.

В цілій Польщі маємо тепер 122 українські пресові органи.

У минулому (1934) році виходило на українських землях в Польщі та у Варшаві 131 українських часописів. З того було: два щоденники, два часописи, що появлялися двічі в тиждень, 22 тижневики; решта — двотижневики, місячники, двомісячники, кварталники і т. д.

Найбільше українських часописів виходило у Львові, бо 79. По інших містах Галичини появлялось м. р. 39 українських часописів, з того найбільше в Коломиї (14). Разом у Галичині виходило 118 українських часописів. На Волині було в м. р. ледви 7 часописів, що друкувались українською мовою, у Варшаві 6. Отже, як сказано вище, всіх українських часописів у Польщі було в м. р. 131. З того числа 3 часописи („Рівничі Вісти“ — Львів, „Городенські Вісти“ — Городенка і „Молоде Село“ — Рівне) появлялися у двох мовах: польській та українській.

В другій половині мин. року перестали у нас виходити майже всі органи націоналістичного і комуністичного напрямку. Натомість з новим роком появилися у нас нові українські пресові органи: „Жінка“, „Дні“ (оба у Львові).

„Наша Земля“ — Перемишль, „Рідний Грунт“ — Коломия-Таусте. По наших обчисленнях під цю пору виходять у Польщі 122 часописи в українській мові.

Під неіспівальним оглядом величезна більшість, бо майже дев'ять десятків української преси в Польщі стоїть тепер на українським національним становищі. Виняток становлять тут 4 москвофільські часописи, що виходять в українській (попсованій) мові та нечисленні газетки радянфільські і видавані самими поляками.

Щодо партійної закрески, то українська преса на українських землях в Польщі заступає тепер отсі партії: Українське Національно-Демократичне Об'єднання, Українську Соціалістично-Радикальну Партію, Українську Соціал-Демократичну Партію, Українську Нар. Об'єдну і Фронт Нац. Єдності. Очевидно — багато часописів появляється на безпартійній чи полупартійній платформі, не кажучи вже нічого про часописи господарські, культурно-освітні, літературні, наукові і фахові, релігійні і церковні, професійні, спортивно-руханкові, для молоді, то-що.

До статті „Розбудувуймо домашній промисл“.

Через мій недогляд закралася у мій вчорашній статті неясність в ось-таким реченні: „Нова Хата“ для львівських виробів і поза „Гуцульщиною“ й „Гуцульським Мистецтвом“ для львівських виробів. Для правдивого образу дійсності подаю, що „Нова Хата“ є двотижневим органом кооперативи „Українське Народне Мистецтво“ у Львові, а не окремою установою.

При цій нагоді дозволю собі додати, що кооп. „У. Н. М.“ об'єднує 150 членів жінок і то переважно вишивальниць по селах. Ця кооператива, застосована для двигнення українського людського артистичного промислу у 1922 році, розвинула свою продукційну і торговельну діяльність вже на широку скалу у 1925. р., саме з виходом свого органу „Нова Хата“. Орган цей має за завдання вести дослідні над народнім мистецтвом, його змислом видача досі 20 кольорових таблиць

зразків нар. мистецтва, зокремаж пропагувати домашній промисл.

Крім виробу і збуту львівських продуктів збуває „У. Н. М.“ також килими, ліжники, дерев'яні та глиняні вироби і тому в у близьких зв'язках з продукційною кооп. „Збут“ у Косові. Сьогодні має „У. Н. М.“ свою крамницю у Львові і салон вистав у Варшаві.

„У. Н. М.“ є на правильному шляху для допомоги безробітним жінкам працюю. Мин. року (1934) продала ця кооператива товарів за 70.000 зол. А могла бильше продати, бо бракує тільки уділового капіталу. Сьогодні має вона 4.900 зол. за уділах (по 30 зол. один), а якби уділи зростали як слід, то зростала би також праця. Тому наші жінки поможіть „У. Н. М.“ у поборюванні безробіття, коли би вступали в члени цієї корисної установи.

М. Теоридло.

Сензаційні поголоски про недалекі вибори до сойму.

В політичних колах у Варшаві кружляють поголоски, що нову конституцію прийме сойм вже найближчого тижня мабуть на членарнім засіданні у вівторок 12. березня ц. р. Негайно офіційно сойм наділить президенту новими повноваженнями і вже в дні 18. березня ц. р. президент розкличе сойм і сенат. Всі проекти законів, які правала рада міністрів в останніх днях, уряд не

предложити сойму і вони появляться у формі декретів президента. Нова виборча ординація появиться теж у формі декрету президента. Кажуть, що проект цієї ординації вже опрацьований і передбачує одномандатові виборчі округи. Кружляють поголоски, що вибори до сойму і сенату відбудуться найдалше в червні ц. р.

Злучені Держави за позичкою для Китаю.

ВАШИНГТОН, 8. з. ПАТ. Державний підсекретар Філіпо оголосив таку заяву: Уряд Злучених Держав заповнив британський уряд, що ко-

ли би Китай домагався фінансової допомоги, великі держави повинні би розв'язати цю можливість.

Злучені Держави збільшують свою армію.

ВАШИНГТОН, 8. з. ПАТ. Сенат рішив більшість 65 голосів проти 28 збільшити армію зі

118.750 воїнів на 165.000. Одначасно збільшиться бюджет армії з 200 до 400 мільонів доларів.

І ТОВАРИСЬКОГО ЖИТТЯ.

Всестудентські вечерниці в саях Нар. Дому.

7. березня ц. р. заходом Кружка „Рідної Школи“ ім. Петра Могили відбулися у всіх саях Народного Дому всестудентські вечерниці. Інтересу попередила посиленна реклама, то й не диво, що всі сали були щиро виповнені. Молоде покоління захоплено хлестало останки з карнавалової бочки.

Концерт зготував для гостей приємну несподіванку. Коли помучені танком плані сперлися на рамена своїх партнерів, п. Соколовська відгуляла з темпераментом хоррографічну продукцію, укладу п. Суховерської, п. н. „Білий козачок“. Продукцію виконано під такт симфонії Вербінського. При фортепіані був Б. Пер-

Загально всіх захопив виступ п. Дарки Никанківської у стилізованім народнім танку теж укладу п. Суховерської. Акомпаніював на бандурі Б. Сингалевич.

Дальшою несподіванкою був виступ ревелерсів Евгени, що відспівали танго „Белз“ та фокстрот „Дрез“ — оба в опрацюванні Е. Козака. Акомпаніював мав Б. Перфецький. Одного не простять гарні пані ревелерсам: не хотіли співати бильше.

До танків приривали дві оркестри: Яблонського і Костюка. Самі імена свідчать про якісь оркестри.

Вечеринні переминалися у великий хорівід усієї української львівської молоді і без сумні-

ву мали великий моральний і матеріальний успіх. Одно кидалося в вічі: старше громадянство прислало тільки небагато своїх делегатів.

Одна недостатня, яку спричинила за велика режисть комітету в праці: великий натовп. Обі танкові сали і весь буфет були буквально завалені публікою.

Забава покінчилася з білим ранком. Е. Ч.

Волосні вибори.

Львівщина.

Самоуправні, зокрема волосні вибори викликали у львівському повіті особливий рух. Вибори переводять тут виключно Повітовий Народній Комітет (УНДО) у Львові. Загально змислюється великий натиск на якнайбільше зменшення українського представництва в самоуправні. У зв'язку з цим бувають у повіті цікаві випадки.

В кінці лютого відбувалися вибори до волосної ради малехівської волости. Волость поділили на 5 округів з дельо нерівномірним числом населення і приділених радних. Між іншим цього не допіндала округа Дубляни—Малехів наслідком чого на 5 радних українці вибрали лиш одного і таким чином отратили один мандат. Зате дуже добре держалася округа: Гряди—Шаліски Малі—Сторонятин—Ситіхів. На 4-ох приділених радних вибрали в цій окрузі всіх українців. На жаль, невідомо з яких причин, староство уневажило ті вибори і предсидник виборчої комісії призначив нові вибори на 6-го березня. Оправно зацікавився Повітовий Народній Комітет і на день 3-го березня анделегував до Ситіхова свого предсидника на передвиборче зібрання, щоб підтримати виборців у їхній добрій справі. Делегатом виїхав до Ситіхова м-р Василь Бачинський. Обговоривши загу та значіння виборів для вишого села, делегат віслав радних українців, щоб й при других виборах держалися так гідно, як при перших, щоб з їх вибору виїшли ті самі волосні ради. Потім переїхав до організаційних справ та пізніше значіння політичної організації для нашого народу. Зацікавлення громадян, яких разом із радними зібралось стоїтькадесять осіб, було дуже велике; їхнім бажанням було, щоб із центру приїздили до них частіше політичні організатори та мали в селом тісний ав'язок.

Але справа виборів у тій окрузі дня 6-го березня не скінчилася. Перед тим днем предсидник виб. комісії повідомив сільських вістів, що те лиш через помилку назначено день 6-го, а вибори відбудуться 8-го березня. Разом із тим по селах ведеться агітація, щоб з тієї округи виїхав один радний поляк. Лиш хто не знає, як виглядає справа в цілій цій волості, той може байдуже поставитись до такої агітації. На ділах не просто обурює. Бо в малехівській волості повинна бути українська більшість, а до неї не хочуть допустити ніяким чином. Тим бильше надіємось, що виборці українці в окрузі Гряди добре постоять за своє право для добра волости й повіту.

Обовязки сільської громади на основі нового розпорядку.

Аг. Вскуд довідується, що воеводи дістали для заопіювання проект розпорядку про сільські громади.

Завданням громади проект називає м. і будову й удержування громадських домів, основування та ведення бібліотек, читалень, „світлиць“, захоронок і народних музеїв, заведення та удержування телефону для загального вжитку мешканців громади, будову й направи місцевих доріг.

До завдань громади зарахували теж організування опки над старими, каліками й інвалідами, будову захистів для убогих і нічлігів для волюг. Крім того громада має виконувати ржну діяльність для підтримки хліборобства й голів.

Кали громада не має готівкових приходів або має їх замало, може ввести чинитьби в натурі, особисті й річеві.

Проект розпорядку управильно подрбно права й обовязки солтиса. В господарських справах і при видатках понад сто зол. солтис мусить порадитись спеціальною господарської комісії, яку мають створити в кожній громаді.

Солтис дістає винагороду відповідно до числа населення 5 30 зол. місячно. Козли осадок солтиса в давлений бильше від громадського уряду, цю винагороду можна збільшити на 5—20 проц.

Всяку громадську готівку мають складати в касі ошадности, на біжучі дрбні видатки солтис може мати постійно не бильше як 50 зол. у громадах, які мають 1.500 мешканців, і не бильше як 100 зол. в громадах, що мають бильше мешканців.

— Папа проти нудизму. Приймаючи з проповідників, визначених на великий ніс ринських церков, папа виголосив промову небезпеку культу наготи, що шириться в останніх часах у багатьох державах. Сьогодні життя гонить у поганський спосіб за роздягати та вітями і перевипує навіть старинну обичайність, бо доходить до квалітету...

其 功。

Грета Гарбо, Метро Голдуін Мур і Морем якого повість оце перероблено на фільму, зложилися на „Мальовану ванавісу“, глибоко психологічну картину, що має ладити кілька легких моментів, а врештоту суха й сувора, як саме життя. Тема фільми — жінка не розуміє чоловіка, що весь свій час і сили асвоює боротьбі з пошестю — не сьогоднішня й не нова на екрані, проте виведена цікаво і приковує з моменту на момент глядача щораз більше, тимпаче, що проходить серед оригінальної сцени. Деякі моменти фільми, нпр. підпал передмістя, щоб знищити ядро холери та розжована товпа китайців — дуже ефектовні. Грета Гарбо доказує в цій фільмі, що ще довго пануватиме на екрані й тому варто її похвалити. Доповнення програми: рисункова комедія „Радіо у крамниці забавок“ — добра.

За оговорених раздаци на шифон-таб.

„ЖИТТЯ І ЗНАННЯ”, науково-педагогічний і
стих „Просвіти”. Львів, березень 1973. 32 ст.: Копиць
Кабалійський: Сланиа тобі, Тарасе (мист. і портрети
Шенченка). — М. Андрусак: Початки Шевченкового
культу в Галичині. — В. Сімович: Шевченкові кри-
стали слова. — М. Захидинський: Антими вперше за-
палив! Азій (4 обр. + 1 малю.). М. Годубень: Носковська
перша на старому Закарпатті. — Т. Фойга:
Діло про ви смену есхатичну лямку. — І. Лоський:
І. Лоський: Україна а новою Шевченкового „Кос-
ри”. — Б. Ліщинський: Роківний Бака і Гевала. — А.
Ластовицький: Осушування Полісся (3 обр.). — При-
дав що рятів корабель перед потопом. — М. Прушак:
Нещо про спання та про сні. — П. Феденко: Ліван-
не свято Шевченкових роковин у Петербурзі 1914 р.
— in: Нові досліди над сном ростин. — Я. Пастернак:
Останній Орґанізм і Евґоні (3 обр.). — 2-го ступіня
тепда в акті. — П. Зленко: Палір. — Д.: Як вигадати
да землі в передісторичні часи. — О. Циклачовський:
Людські черепи поприбавити пияками в Володимирі
і його околиці (4 обр. + 1 малю.). — мислова С.: За-
кляя наплели числа (3 обр.). — В. Доношенко: Велика
націоналізм свято а фіїв (1 обр. + 1 порт.). — М. Ба-
жадує: Генетика та есенція. — Ті, що від нас віді-
шли (В. Будимовський, М. Вікул). — Бібіографія:
Державний український хліборобський музей в Чер-
нівці. — Додаток: Історія „Просвіти” (міном).

ПРОСИМО КРИТИКУВАТИ
МАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШ
МУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКА
ІЗВІТАТИ НА ОГОЛОШЕННЯ.